

HERACLEITOS IN DE GEZONDHEIDSZORG

**CONCREET
STAPPENPLAN VOOR TEAMS EN
BEGELEIDERS**

LIBBRECHT JULIEN – PHD

2014

Toelichting

Dit uitgewerkte stappenplan heeft als doel het de gebruikers gemakkelijker te maken in het hanteren van de Heracleitos-methodiek op het terrein. Enerzijds geeft het een beknopte uitleg bij elke stap die men in de methodiek zet, anderzijds is het een werktuig dat je toelaat om de inhoud van elke stap op papier te zetten.

Bij het hanteren van de methodiek is het belangrijk om de opeenvolging van de verschillende stappen te respecteren en geen enkele stap over te slaan alsook de richtlijnen goed op te volgen.

Veel succes.

Stap 1: Het beschrijven van de situatie

Beschrijf hieronder de situatie van waaruit men vertrekt op een zo concreet mogelijk wijze. Denk hierbij aan de situatie zoals ze zich voordeed (plaats en tijd). Het is als een verhaal dat door de betrokkenen opnieuw wordt verteld. Neem dus hiervoor de tijd: het biedt je de mogelijkheid om alles terug klaar voor de geest te brengen.

Stap 2: Maak hieronder een inventaris op van de situatie aan de hand van de onderliggende vragen.

WAT?

**Wat is er gebeurd? (feiten)
Objectieve en subjectieve
omschrijving**

WIE?

**Wie was erbij betrokken?
Noem de sleutelfiguren en de
betrokken partijen.
Hoe kijken zij naar de situatie?**

HANDELING?

**Wat hebben we gedaan om aan de
situatie het hoofd te kunnen bieden?**

WAAROM?

Waarom hebben we het zo gedaan?

GEVOLGEN?

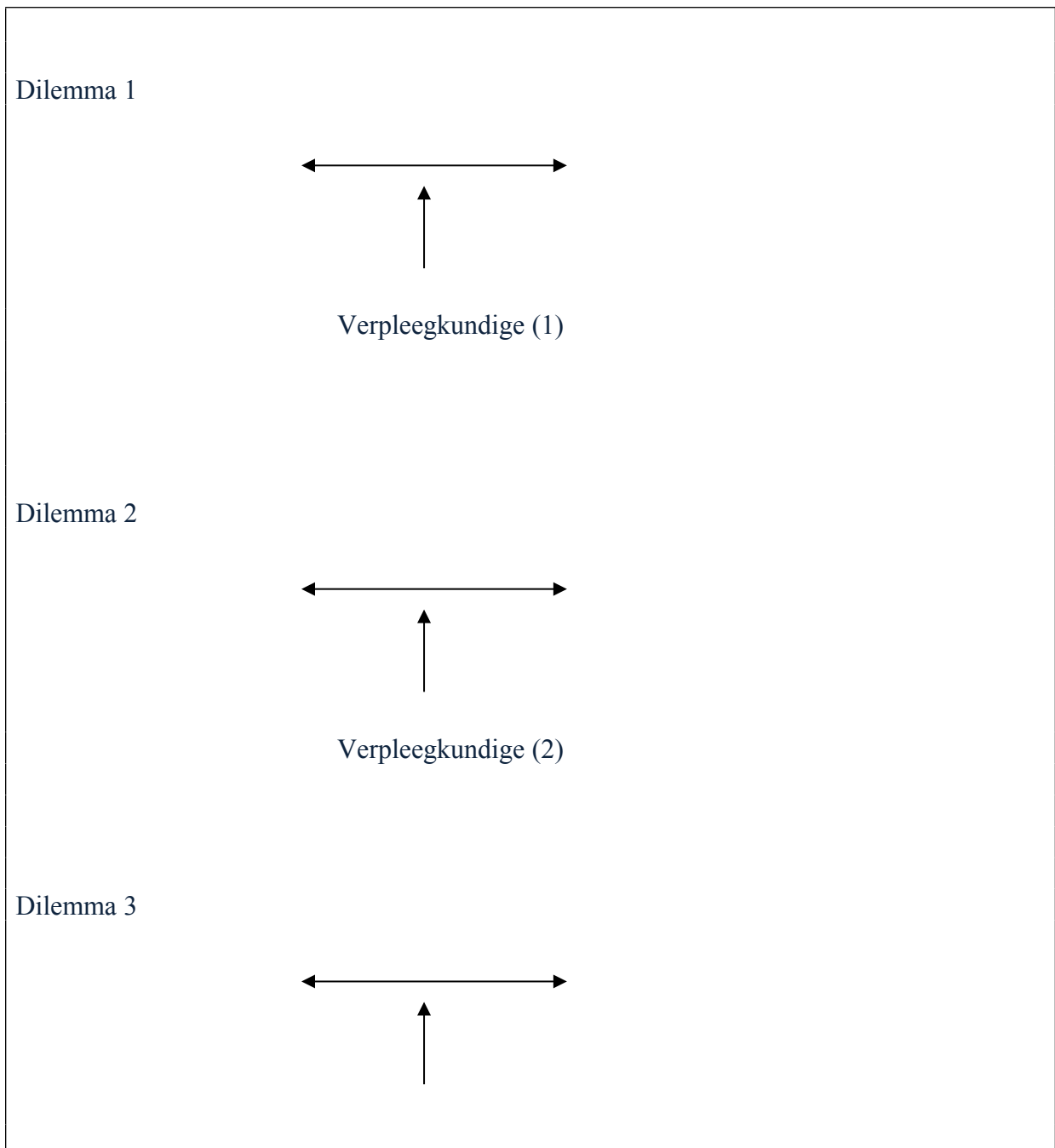
**Wat waren de gevolgen van onze
beslissing ?**

ACHTERGRONDINFO

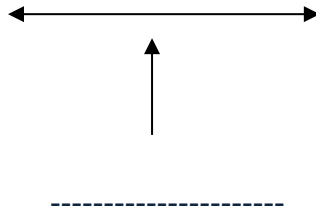
- **Persoonlijke achtergrond van patiënt: levensvisie en overtuiging van patiënt en zijn omgeving.**
- **Is er iemand in wie de zorgvrager vertrouwen stelt? Is er iemand in de instelling om bijzondere aandacht te besteden aan deze zorgvrager?**
- **Gangbare zorgpraktijk in de organisatie.**
- **Zorgvisie van individuele zorgenverstrekkers.**
- **Filosofie van de instelling.**

Stap 3: Het uittekenen van de dilemma's.

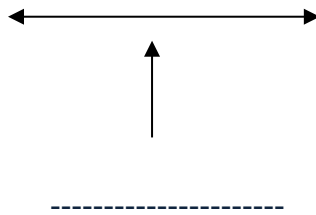
Voor alle duidelijkheid is het praktisch dat de elementen die een dilemma vormen langs beide zijden van de horizontale lijn worden geplaatst. De verticale lijn is het perspectief van diegene die voor het dilemma geplaatst wordt. Het is hier altijd het perspectief van de teamleden, individueel: verpleegkundige, hoofdverpleegkundige, diëtiste, arts, kine,...Vergeet niet: men kan enkel een dilemma formuleren voor zichzelf, nooit voor een ander...

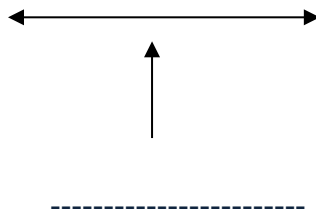
Dilemma 4

Dilemma 5

Dilemma 6

Stap 4: Transformatie of “op zoek naar oplossingen”.

De dilemma's die we hierboven geformuleerd hebben worden best geformuleerd in de vorm van een vraag. Herformuleer dus de dilemma's uit stap 3 vanuit patiëntenperspectief in vraagvorm, niet vanuit of-of, maar vanuit en-en (vb. Hoe kan ik tegemoet komen aan de vraag van de patiënt en tegelijkertijd mijn eigen waarden respecteren, of, vb. Hoe kom ik tegemoet aan de individuele patiëntenbehoeften en zorg er tegelijkertijd voor dat mijn collega's niet voor alles moeten opdraaien?). Het antwoord op deze vragen moet een concrete oplossing bieden voor het gestelde probleem.

Werkwijze:

- 1. Neem één na één de dilemma's over vanuit stap 3 en vervang jouw perspectief door dit van de patiënt.*
- 2. Formuleer onder de vraagvorm een zin waarin beide delen van het dilemma worden geïntegreerd, niet meer onder of-of vorm, maar wel onder en-en vorm.*
- 3. Indien je vanuit het patiëntenperspectief werkt, zal je zelf opmerken dat beide delen van het dilemma elkaar NIET HOEVEN uit te sluiten, wel integendeel.*

De oplossing is er niet één die zomaar uit de lucht komt gevallen, maar wel eerder moet worden opgezet en geconstrueerd. Het patiëntenperspectief is enkel de sleutel tot de oplossing die zich achter de deur bevindt die we zelf openen.

<u>VRAAG</u>	<u>AANZET TOT OPLOSSING</u>
Vraag 1 Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat, vanuit het perspectief van de patiënt....	Aanzet 1
Vraag 2 Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat, vanuit het perspectief van de patiënt....	Aanzet 2

Vraag 3

Aanzet 3

Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat,
vanuit het perspectief van de patiënt....

Vraag 4

Aanzet 4

Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat,
vanuit het perspectief van de patiënt....

Vraag 5

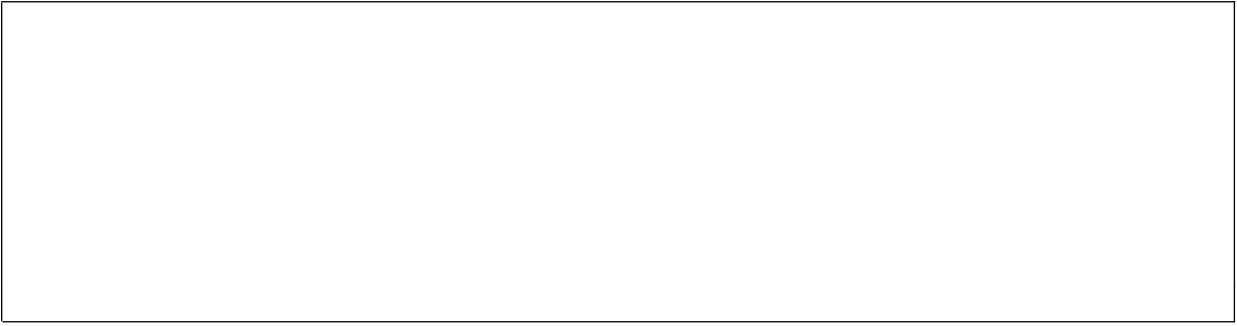
Aanzet 5

Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat,
vanuit het perspectief van de patiënt....

Vraag 6

Aanzet 6

Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat,
vanuit het perspectief van de patiënt....

Stap 5: Evaluatie van het resultaat of het toetsen of de oplossingen goed zitten

1. Voegt de vorm die we vinden iets nieuws toe aan de oude? Is het resultaat wezenlijk nieuw?

2. Ondersteunt deze oplossing alle betrokkenen: Is het een win-win situatie voor iedereen?

Bijkomende vraag:

Kan deze oplossing(en) veralgemeend worden naar andere situaties en de welke? Kan dit een aanzet zijn tot een meer algemene richtlijn?